

ศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธี ศาลจังหวัดตากัวป่า

ศาลจังหวัดตากัวป่ามีนโยบายสำคัญในการนำการระดับข้อพิพาททางเลือกลงโดยการไกล่เกลี่ย มาใช้ในการระดับข้อพิพาทควบคู่ไปกับการพิจารณาพิพากษาคดีตามปกติเพื่อประโยชน์ในการลด ปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลทางหนึ่ง โดยจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทคดีแพ่งและคดีอาญา ความผิดอันยอมความได้เข้าสู่กระบวนการระดับข้อพิพาทดังกล่าว แต่สำหรับคดีอาญาความผิดต่อ แผ่นดิน จึงไม่มีวิธีการหรือระบบในการทำให้คดียุติลงโดยไม่ต้องเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาคดี ดังนั้นเพื่อให้คดีอาญาประเภทดังกล่าวยุติลงโดยไม่ต้องเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาคดี และเป็น ประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ศาลจังหวัดตากัวป่าจึงได้นำหลักสมานฉันท์และสันติวิธีมาใช้กับคดี ดังกล่าว

แนวความคิดของการสร้างความสมานฉันท์และสันติวิธี

1. บริหารจัดการคดีอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มต้นชั้นฝากขังและรับฟ้องเป็นต้นไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ
2. คู่ความทุกฝ่ายต้องยินยอมเข้าสู่กระบวนการสมานฉันท์
3. แนวทางการสร้างความสมานฉันท์ ๆ แตกต่างจากกระบวนการพิจารณาของศาลตามปกติ เนื่องจากกระบวนการพิจารณาคดีเป็นการค้นหาข้อเท็จจริงว่าผู้ใดถูก ผู้ใดผิด หรือเป็นการค้นหาความ เสร็จทางที่แท้จริง แต่กระบวนการสร้างความสมานฉันท์ ๆ เป็นการให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับสิทธิและ หน้าที่ตามกฎหมายมาจก ขั้นตอนการดำเนินคดีของศาลตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ผลดี ผลเสียในการดำเนินคดีในศาลให้แก่คู่ความ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการ กระทำความผิดของตน ผู้พิพากษาเป็นผู้ดำเนินการ ทำให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากผู้พิพากษาได้โดยตรงมีผลให้ประชาชนไม่ถูกหลอกลวงจากผู้แสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบและ สามารถตัดสินใจได้ว่าจะให้การต่อศาลอย่างไร

กระบวนการสร้างความสมานฉันท์และสันติวิธี

ศาลจังหวัดตากัวป่าได้จัดตั้งศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีแยกต่างหากจากงานอื่น โดยมิใช่ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีรับผิดชอบงานดังกล่าวเป็นการเฉพาะซึ่งมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. แจกคน คือการแจกผู้พิพากษาเพื่อทำหน้าที่สมานฉันท์ๆ ออกจากผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีดังกล่าว กล่าวคือ ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีกับผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่สมานฉันท์ๆ จะต้องเป็นคนละคนกัน ซึ่งจะช่วยให้คู่ความมั่นใจว่าผู้พิพากษาที่พิจารณาไม่รู้จักหรือเท็จจริงต่างๆ ที่จำเลยพูดคุยกับ ผู้พิพากษาในห้องสมานฉันท์ๆ

2. แจกสำนวน คือจัดให้มีการแจกสำนวนสมานฉันท์ๆ ออกจากสำนวนเดิมข้อเท็จจริงที่เกิดจากกระบวนการสมานฉันท์ๆ ถือเป็นความลับ ไม่สามารถใช้อ้างอิงเป็นพยานในการพิจารณาคดีได้ เว้นแต่คู่ความยินยอมให้บันทึกไว้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดีต่อไปได้จึงทำให้คู่ความกล้าพูดและสอบถามผู้พิพากษาได้โดยตรง

3. แจกห้อง คือจัดให้มีห้องสมานฉันท์ๆ แยกต่างหากจากห้องพิจารณาคดี มีลักษณะเป็นห้องประชุม มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกและมีเจ้าหน้าที่คอยบริการตลอดเวลา ผู้พิพากษาและทนายความในห้องนี้จะไม่สวมชุดตุลาการ

วิธีการสมานฉันท์และสันติวิธีในศาลจังหวัดตากัวป่า

1. กรณีการเข้าสู่ศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีก่อนฟ้องคดี คือชั้นฝากขัง

- การให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินคดีในศาลยุติธรรมโดยแจกแผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องหาทุกคนที่พนักงานสอบสวนนำตัวมาฝากขังต่อศาลในครั้งแรก
- ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องแสดง ความประสงค์ต่อศาลเข้าสู่กระบวนการสมานฉันท์และสันติวิธี

2. กรณีการเข้าสู่กระบวนการสมานฉันท์และสันติวิธี หลังจากพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีแล้ว คือ ในวันนัดสอบคำให้การจำเลยนัดแรก หากจำเลยให้การปฏิเสธก็จะนำคดีเข้าสู่กระบวนการสมานฉันท์และสันติวิธี เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

3. กรณีการเข้าสู่ศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีขณะคดี อยู่ ระหว่างการพิจารณาสืบพยานโจทก์หรือจำเลยคู่ความอาจร้องขอให้ส่งสำนวนเข้าสู่กระบวนการสมานฉันท์ได้ หาก ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเห็นสมควรอนุญาตก็ให้นำคดีเข้าสู่ศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อควรรู้เกี่ยวกับกระบวนการสมานฉันท์และสันติวิธี ของศาลจังหวัดตะกั่วป่า

1. คู่ความหรือประชาชนที่ประสงค์จะนำคดีของตนเข้าสู่ศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีสามารถติดต่อได้โดยตรงหรือโทรศัพท์มาหมายเลข 076 421659 ต่อ 115
2. ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกิดขึ้นจะไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในกระบวนการพิจารณาคดีตามปกติของศาลได้ เว้นแต่คู่ความยินยอมให้นำข้อเท็จจริงนั้นไปใช้อ้างอิงในการพิจารณาของศาลต่อไปได้ (ให้การรับสารภาพหรือยอมรับข้อเท็จจริง อันทำให้การพิจารณาคดีของศาลรวดเร็วซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี)
3. การให้บริการของศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีเน้นการให้ความรู้ความเข้าใจและตอบข้อสงสัยแก่คู่ความและประชาชนทั่วไป ไม่มีการต่อรองในเรื่องโทษและไม่ใช้ศูนย์ที่ปรึกษากฎหมาย
4. ระบบงานของศูนย์สมานฉันท์และสันติวิธีเป็นกระบวนการแยกต่างหากจากการดำเนินคดีปกติ ไม่เป็นเหตุให้นำไปอ้างเพื่อเลื่อนการพิจารณาคดี

ประโยชน์ของกระบวนการสร้างความสมานฉันท์และสันติวิธี

1. เข้าใจ ทำให้คู่ความและประชาชนเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย กระบวนการรับข้อพิพาทในศาลและขั้นตอนการดำเนินคดีของศาลตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ผลิตผลเสร็จ ในการดำเนินคดีในศาล
2. เข้าถึง ทำให้คู่ความและประชาชนสามารถเข้าถึงความยุติธรรมมากขึ้นจนสามารถตัดสินใจได้ว่า จะดำเนินคดีต่อไปอย่างไร
3. พัฒนา เมื่อคู่ความสามารถเข้าใจและเข้าถึงความยุติธรรมได้บ้าง ศาลก็สามารถพิจารณาคดีได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม
4. สะดวก วิธีการและขั้นตอนไม่ยุ่งยากและซับซ้อนตลอดจนมีความเป็นกันเอง
5. รวดเร็ว ใช้ระยะเวลาดำเนินการไม่นานก็สามารถให้คู่ความหรือประชาชนเข้าใจได้ดี
6. ประหยัด ไม่เสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายทั้งคู่ความสะดวก
7. เป็นธรรม คู่ความเป็นผู้เสนอ ยอมรับและตัดสินใจว่าจะดำเนินคดีของตนอย่างไรต่อไป
8. ลดปริมาณคดีในศาล ทำให้การพิจารณาของศาลเป็นไปโดยรวดเร็ว ไม่เกิดการค้างคั่งค้างของคดี

